

SUDERINTA
Panevėžio m. Švietimo skyriaus
Vedėjo 2015 m. rugsėjo 2 d.
Įsakymu Nr. VĮ-188

PATVIRTINTA
Gimnazijos direktoriaus
2015 m. rugsėjo 3 d.
įsakymu Nr. V-190

PANEVĖŽIO JUOZO MILTINIO GIMNAZIJS

UGDYMO PLANAS

2015 – 2017 m.m.

Turinys

BENDROJI DALIS	3
UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS.....	6
● Mokslo metų trukmė, pamokų grafikas	6
● Mokinių atostogos	7
● Mokslo metų skirstymas pusmečiais	8
MOKYKLOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS	8
● Mokslo dienų, skirtų mokinių kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei veiklai, organizavimas	8
● Mokinio individualaus ugdymo plano sudarymas.....	9
● Sveikata ir gerovė mokykloje	10
● Ugdymo turinio individualizavimas, ugdymo diferencijavimas	10
● Mokymosi pasiekimų gerinimas ir mokymosi pagalbos teikimas.....	11
● Mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimas.....	12
● Dalykų mokymo intensyvinimas	12
● Ugdymo turinio integravimas	13
● Žmogaus sauga	14
● Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas.....	14
● Mokinių mokymosi krūvio reguliavimas	17
● Neformaliojo vaikų švietimo organizavimas.....	18
● Užsieniečių ir Lietuvos respublikos piliečių, atvykusių, išvykusių ar grįžusių gyventi ir dirbti Lietuvos respublikoje, vaikų ugdymo organizavimas:	18
● Mokymo namuose organizavimas	19
● Laikinųjų grupių sudarymas, klasių dalijimas	20
● Projektinio darbo organizavimas	20
● Ugdymo karjerai organizavimas.....	21
● Pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti skyrimas	21
UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMAS.....	22
● Savarankiškas mokymasis	23
● Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų), ugdymo organizavimas	23
● Socialinės pedagoginės pagalbos teikimas	25
● Socialinė - pilietinė veikla	25
● Kalbų mokymas	26
● PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS.....	26
● Pagrindinio ugdymo programos vykdymo bendrosios nuostatos.....	26
● Ugdymo sričių mokymo organizavimas.....	27
● VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS	31
● Ugdymo sričių dalykų mokymo organizavimas.....	32
UGDYMO PLANŲ LENTELĖS	35
● Pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu skiriamas pamokų skaičius per dvejus metus 2015-2016 m.m. 2016-2017 m.m.	35
● Vidurinio ugdymo programai įgyvendinti grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu skiriamas pamokų skaičius per dvejus metus 2015-2016 m.m. 2016-2017 m.m.	36

Bendroji dalis

1. Gimnazijos ugdymo planas (toliau – Ugdymo planas) sudarytas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. V - 457 patvirtintais 2015-2016 ir 2016-2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais.
2. Gimnazijos Ugdymo plane nekeistas privalomųjų dalykų sąrašas, savaitinis klasei skirtų privalomųjų pamokų skaičius, minimalus dalykui skirtų pamokų skaičius.
3. Gimnazijos Ugdymo turinį 2015–2016, 2016-2017 mokslo metais reglamentuoja I - II klasių pagrindinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433, III - IV klasių vidurinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269. Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 (Žin., 2012, Nr. 76-3957), ir atsižvelgiant į mokyklai skirtas mokymo lėšas.
4. Rengiant gimnazijos ugdymo planą buvo remtasi mokyklos veiklos įsivertinimo ir išorinio vertinimo duomenimis, stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija bei pasiekimų tyrimais.
5. Gimnazijos Ugdymo planas sudarytas mokytojų projektinės ugdymo plano rengimo darbo grupės, vadovaujantis Mokytojų tarybų nutarimais, gimnazijos tarybos sprendimais, atsižvelgiant į mokinių pasirinkimus ir gimnazijos galimybes.
6. Gimnazijos ugdymo planu siekiama:
 - 6.1. įtvirtinti ugdymo turinio individualizavimą ir ugdymo diferencijavimą;
 - 6.2. sudaryti galimybes kiekvienam besimokančiajam įgyti kompetencijų – žinių, gebėjimų ir nuostatų;
 - 6.3. skatinti mokytojus kurti naujus mokymo ir mokymosi modelius, užtikrinančius kokybišką išsilavinimą.
7. Ugdymo procesas organizuojamas vadovaujantis šiais dokumentais:
 - Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu

*Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2012 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. V-1049.*
 - Vidurinio ugdymo programos aprašu

*Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2006 m. birželio 30 d. įsakymas Nr. ISAK-1387.
(Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro 2011 m. liepos 21 d.
įsakymo Nr. V-1392 redakcija)*
 - Sustiprinto dalykų mokymosi kaitos nuostatomis.

- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2000 m. kovo 21 d. įsakymas Nr. 292*

 - Mokinių mokymosi namuose organizavimo tvarka.
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro
2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymas Nr. V-1405*

 - Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata.
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2004 m. vasario 25 d. įsakymas Nr. 256*

 - Lietuvos higienos norma HN 21:2010 "Bendrojo lavinimo mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai"

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 21 d. įsakymu Nr. V-652
- Žmogaus saugos bendroji programa
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2012 m. liepos 18 d. įsakymas Nr. V-1159*

 - Sveikatos ugdymo bendroji programa
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. V-1290*

 - Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2007 m. vasario 7 d. įsakymas Nr. ISAK-179*

 - Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2012 m. balandžio 12 d. įsakymas Nr. V-651*

 - Vidurinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2012 m. balandžio 12 d. įsakymas Nr. V-651*

 - Brandos egzaminų organizavimo tvarka
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-2391
(2012 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-1771, 2013 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. V-1195,
2014 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. V-1231)*

 - Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu
- Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2011 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. V-2558
(2012 m. gruodžio 31 d. įsakymas Nr. V-1770, 2013 m. gruodžio 5 d. įsakymas Nr. V-1194,
2014 m. gruodžio 15 d. įsakymas Nr. V-1212)*

 - Geriausiai vidurinio ugdymo programą baigusiujų eilės sudarymo 2016 metais tvarkos aprašu

*Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2014 m. rugpjūčio 20 d. įsakymu Nr. V-743*

- Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14 –19 metų mokiniams modelio aprašu.

*Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2008 m. kovo 15 d. įsakymas Nr. ISAK-715.*

- Neformaliojo vaikų švietimo koncepcija

*Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2005 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. ISAK-2695.
(Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2012 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. V-554 redakcija)*

- Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo lavinimo programas tvarkos aprašas

*Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2005 m. balandžio 5 d. įsakymas Nr. ISAK-556
(Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija,
2014 m. gegužės 26 d. įsakymas Nr. V-466)*

- Gimnazijos ugdymo plano projekto sudarymui 2015–04–15 gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-98 buvo sudaryta darbo grupė. Mokiniais buvo pristatytos pasirenkamųjų dalykų, mobiliųjų grupių, neformalaus ugdymo programos. 2015 m. vasario, balandžio mėnesį mokytojai metodinėse grupėse pateikė pasiūlymus 2015-2016m.m., 2016-2017 m.m. ugdymo plano projekto sudarymui.
- 2015 m. gegužės 26, birželio 4 d. Mokytojų tarybos posėdžių nutarimais, 2015 m. birželio 4 d. Gimnazijos tarybos sprendimu.

UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS

● *Mokslo metų trukmė, pamokų grafikas*

1. 2015-2016 mokslo metai prasideda 2015 m. rugsėjo 1 dieną;
2016-2017 mokslo metai prasideda 2016 m. rugsėjo 1 dieną.
2. Gimnazijoje mokosi:
2015-2016 m.m. I - IV klasių mokiniai:
I klasės - 6 komplektai;
II klasės - 6 komplektai;
III klasės - 7 komplektai;
IV klasės - 6 komplektai.
2016-2017 m.m. I - IV klasių komplektų skaičių 2016 m. pavasarį tvirtins miesto taryba.
3. Pamokos pradedamos 8.00 valandą.
4. Pamokos po 45 min. mokiniams vyksta tokiu laiku:
 1. 8.00 — 8.45
 2. 8.55 — 9.40
 3. 9.50 — 10.35
 4. 10.55 — 11.40
 5. 12.00 — 12.45
 6. 12.55 — 13.40
 7. 13.50 — 14.35
 8. 14.45 — 15.30
 9. 15.40 — 16.25

PASTABA: direktoriaus įsakymu šiomis dienomis numatoma koreguoti ugdymo proceso organizavimą, nurodant pamokų trumpinimo ir/ar atidirbimo laiką:

- rugsėjo 1-3 dienomis – mokinių adaptacijos, miesto gimtadienio šventės dienomis (derinti pagal renginių mieste laiką)
- spalio 15 d. (gimnazijos gimtadienis)
- IV klasių menų įskaitų dienomis
- Paskutinio skambučio šventės dienomis
- mokytojų tarybos posėdžių dienomis
- mokytojų metodinių išvykų ir seminarų dienomis
- brandos egzaminų vykdymo dienomis
- pagrindinio ugdymo pasiekimų patikros dienomis
- užsienio kalbų pasiekimo lygio nustatymo testavimo dienomis
- gegužės - birželio mėnesiais, esant trims dienoms iš eilės oro temperatūrai 28-30 laipsnių šilumos
- gimnazijos bendruomenės renginių dienomis

- jei organizuojamas mokytojų kvalifikacijos tobulinimo renginys, direktoriaus įsakymu ugdomoji veikla gali būti nevykdoma (bet ne daugiau kaip dvi dienas iš eilės), nurodant atidirbimo laiką.

5. Gimnazija dirba penkias dienas per savaitę.

6. Pamokas pagal ugdymo planą mokiniai baigia:

Klasė	Ugdymo proceso pabaiga	Ugdymo proceso trukmė savaitėmis
2015-2016 m. m.		
I-III	2016-06-03	34
IV	2016-05-26	33
2016-2017 m. m.		
I-III	2017-06-02	34
IV	2017-05-25	33

7. 2015 m. birželio 4 d. Mokytojų tarybos posėdžio (protokolo Nr. 5) sprendimu nuo 2015 m. spalio iki 2016 m. balandžio bei nuo 2016 m. spalio iki 2017 m. balandžio mėnesio ketvirtadieniais nuo 14.45 val. iki 16.25 val. vykdyti mokytojų projektinę – metodinę veiklą ir ketvirtadieniais 5 pamokos metu vykdyti visų klasių mokiniams klasės valandėles.
8. Gimnazijos IV klasės mokiniui, laikant pasirinktą brandos egzaminą ugdymo proceso metu, jo pageidavimu suteikiama laisva diena prieš brandos egzaminą. Ši diena įskaičiuojama į mokymosi dienų skaičių.

•Mokinių atostogos

9. Mokinių atostogos skirstomos:
2015–2016 mokslo metais:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi	Pamokos prasideda
Rudens atostogos	2015-10-26	2015-10-30	2016-11-02
Žiemos atostogos 1	2015-12-28	2016-01-08	2016-01-11
Žiemos atostogos 2	2016-02-15	2016-02-15	2016-02-17
Pavasario atostogos	2016-03-21	2016-03-25 (IV kl. 2016-03-29)	2016-03-29 (IV kl. 2016-03-30)
Vasaros atostogos:	2016-06-06	2016-08-31	

2016–2017 mokslo metais:

Atostogos	Prasideda	Baigiasi	Pamokos prasideda
Rudens atostogos	2016-10-31	2016-11-04	2016-11-07
Žiemos atostogos 1	2016-12-27	2017-01-06	2017-01-09
Žiemos atostogos 2	2017-02-17	2017-02-17	2017-02-20
Pavasario atostogos	2017-04-10	2017-04-14 (IV kl. 2017-04-18)	2017-04-18 (IV kl. 2017-04-19)
Vasaros atostogos:	2017-06-05	2017-08-31	

• Mokslo metų skirstymas pusmečiais

10. Vadovaujantis 2015 m. birželio 4 d. Mokytojų tarybos posėdžio (protokolo Nr. 5) nutarimu, bei 2015 m. birželio 4 d. Gimnazijos tarybos sprendimu pagrindinio ugdymo programa kaip ir vidurinio ugdymo programa skirta pusmečiais.

2015-2016 mokslo metai:

I pusmetis 2015-09-01 - 2016-01-29
II pusmetis 2016-02-01 - 2016-06-03 (I-III) 2016-02-01 - 2016-05-26 (IV)

2016-2017 mokslo metai:

I pusmetis 2016-09-01 - 2017-01-27
II pusmetis 2017-01-30 - 2017-06-02 (I-III) 2017-01-30 - 2017-05-25 (IV)

11. Kai oro temperatūra yra - 25°C šalčio ar žemesnė, į gimnaziją gali neiti I - IV klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokslo dienų skaičių. Jei pamokos nevyko dėl šalčio, karantino ar stichinių nelaimių, elektroniniame dienyne šiomis dienomis pamokų temos eilutėse yra užrašoma "Pamokos nevyko dėl...". Šiais atvejais teminis (ilgalaikis, ciklo) dalykų planai koreguojami.

MOKYKLOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

• Mokslo dienų, skirtų mokinių kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei veiklai, organizavimas

12. I - II klasių mokiniams numatoma skirti 8 pamokinės veiklos dienas ir 20 val. kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei veiklai:

Veikla	Data	Dienos / valandų sk.
1. Mokslo ir žinių diena	2015 m. rugsėjo 1 d. 2016 m. rugsėjo 1 d.	1 diena
2. Pirmokų stovykla	2015 m. rugsėjo mėn. 2016 m. rugsėjo mėn.	2 dienos
3. Gimnazijos gimtadienis	2015 m. spalio mėn. 2016 m. spalio mėn.	2 val.
4. Tolerancijos diena	2015 m. lapkričio mėn. 2016 m. lapkričio mėn.	2 val.
5. Olimpiadų, konkursų diena	2015 m. gruodžio mėn. 2016 m. gruodžio mėn.	1 diena
6. Gerumo akcija	2015 m. gruodžio mėn. 2016 m. gruodžio mėn.	4 val.
7. Kalėdinių papročių diena	2015 m. gruodžio mėn. 2016 m. gruodžio mėn.	1 diena
8. Pilietiškumo diena	2016 m. sausio mėn. 2017 m. sausio mėn. 2016 m. vasario mėn. 2017 m. vasario mėn.	3 val.
9. Teatro diena	2016 m. kovo mėn. 2017 m. kovo mėn.	2 val.
10. „Geltonosios rožės“ apdovanojimai, bendruomenės šventė	2016 m. balandžio mėn. 2017 m. balandžio mėn.	2 val.

11. Sporto diena	2016 m. gegužės mėn. 2017 m. gegužės mėn.	2 val.
12. Karjeros diena	2016 m. birželio mėn. 2017 m. birželio mėn.	1 diena
13. Europos kabų diena	2016 m. birželio mėn. 2017 m. birželio mėn.	1 val.
14. Paskutinis skambutis	2016 m. birželio mėn. 2017 m. birželio mėn.	4 val.
15. Mokslo metų baigimo šventė	2016 m. birželio mėn. 2017 m. birželio mėn.	1 diena
16. Klasės vadovo diena	Nuo rugsėjo mėn. 3d. iki birželio 5 d.	1 diena

13. III - IV klasių mokiniams numatoma skirti 6 pamokinės veiklos dienas ir 24 val. kultūrinei, meninei, pažintinei, kūrybinei, sportinei, praktinei veiklai:

Veikla	Data	Dienos / valandų sk.
1. Mokslo ir žinių diena	2015 m. rugsėjo 1 d. 2016 m. rugsėjo 1 d.	1 diena
2. Gimnazijos gimtadienis	2015 m. spalio mėn. 2016 m. spalio mėn.	2 val.
3. Tolerancijos diena	2015 m. lapkričio mėn. 2016 m. lapkričio mėn.	2 val.
4. Olimpiadų, konkursų diena	2015 m. gruodžio mėn. 2016 m. gruodžio mėn.	1 diena
5. Gerumo akcija	2015 m. gruodžio mėn. 2016 m. gruodžio mėn.	4 val.
6. Kalėdinių papročių diena	2015 m. gruodžio mėn. 2016 m. gruodžio mėn.	1 diena
7. Pilietiškumo diena	2016 m. sausio mėn. 2017 m. sausio mėn. 2016 m. vasario mėn. 2017 m. vasario mėn.	3 val.
8. Šimtadienis	2016 m. vasario mėn. 2017 m. vasario mėn.	3 val.
9. Teatro diena	2016 m. kovo mėn. 2017 m. kovo mėn.	2 val.
10. „Geltonosios rožės“ apdovanojimai, bendruomenės šventė	2016 m. balandžio mėn. 2017 m. balandžio mėn.	2 val.
11. Sporto diena	2016 m. gegužės mėn. 2017 m. gegužės mėn.	2 val.
12. Karjeros diena (III kl.)	2016 m. birželio mėn. 2017 m. birželio mėn.	1 diena
13. Europos kabų diena (III kl.)	2016 m. birželio mėn. 2017 m. birželio mėn.	1 val.
14. Paskutinis skambutis	2016 m. birželio mėn. 2017 m. birželio mėn.	4 val.
15. Mokslo metų baigimo šventė (III kl.)	2016 m. birželio mėn. 2017 m. birželio mėn. 2016 m. birželio mėn. 2017 m. birželio mėn.	1 diena
16. Klasės vadovo diena	Nuo rugsėjo mėn. 3d. iki birželio 5 d.	1 diena

14. Kelių valandų trukmės renginiai organizuojami klasės valandėlių metu arba po pamokų.

15. Mokiniams kultūrinės – pažintinės veiklos apskaita vykdoma elektroniame dienyne klasės auklėtojo priemonėje.

● **Mokinio individualaus ugdymo plano sudarymas**

16. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo gebėjimams ir mokymosi poreikiams pritaikytas mokymosi planas. Individualiu ugdymo planu siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo galias pasiekti aukštesnius ugdymo(si) pasiekimus, ugdyti(s) asmeninę atsakomybę, gebėjimus, įgyvendinti išsikeltus tikslus.

17. Individualų ugdymo planą susidarai kiekvienas pagal vidurinio ugdymo program besimokantis mokinys. Mokinio individualiame ugdymo plane nurodomi dalykai, kuriuos mokysis III – IV klasėse, dalykų kursai, kiek

pamokų skiriama kiekvienam dalykui, pasirenkamieji dalykai, integruojamieji ir neinterguojami dalykų moduliai. Mokinys individualų ugdymo planą suderina su mokyklos galimybėmis. Individualaus ugdymo plano formą mokiniui siūlo mokykla (3 priedas).

18. Mokiniui, kuris mokomas namie, sudaromas individualus ugdymo planas. Jame numatomi mokymosi tikslai, mokinio mokymosi indėlis, planuojami mokytis dalykai, jiems skiriamas pamokų skaičius, pasiekimų patikrinimo būdai ir pan. Mokinys mokosi pagal mokyklos vadovo patvirtintą ir su vienu iš mokinio tėvų (globėju, rūpintoju) suderintą pamokų tvarkaraštį.

● *Sveikata ir gerovė mokykloje*

19. Mokykla, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas:

19.1. vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos ir saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011. Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma);

19.2. sudaro sąlygas mokiniui mokytis pagarba vienas kitam tarp mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, laiku pastebi ir nedelsdama sustabdo patyčių ir smurto apraiškas, užtikrina higienos reikalavimų neviršijantį mokymosi krūvį;

19.3. sudaro sąlygas mokiniui ugdytis bendrąsias kompetencijas, aktyviai veikti, tyrinėti, bendrauti ir bendradarbiauti įvairiose veiklose ir fizinėse bei virtualiose aplinkose, dalį formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklų organizuodama už mokyklos ribų (gimnazijos muziejuje, J.Miltinio palikimo centre, višiojoje bibliotekoje, adaptacijos – kūrybiškumo stovykloje, įvairiose įstaigose ir pan.).

20. Į mokyklos ugdymo turinį integruojama Sveikatos ugdymo bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 „Dėl Sveikatos ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“.

21. Mokyklos „Pagalbos mokiniui“ centro specialistai planuoja ir organizuoja kryptingus sveikos gyvensenos, sveikatos saugojimo ir stiprinimo renginius.

● *Ugdymo turinio individualizavimas, ugdymo diferencijavimas*

22. Mokiniai skiriasi savo patirtimi, motyvacija, interesais, siekiais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu ir kt., tai lemia skirtingus mokymosi poreikius. Ugdymo diferencijavimas – tai ugdymo tikslų, uždavinių, mokymo ir mokymosi turinio, metodų, mokymo(si) priemonių, mokymosi aplinkos, vertinimo pritaikymas mokinių skirtybėms. Diferencijuoto ugdymo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis.

23. Mokiniai skiriasi turima patirtimi, motyvacija, interesais, siekiais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu ir kt., tai lemia skirtingus mokymosi poreikius. I klasių mokiniams rugsėjo mėnesį atliekamas mokymosi stilių nustatymas. Atsižvelgiant šiuos gautus testo rezultatus mokytojai kryptingiau diferencijuoja ugdymą,

pritaiko mokiniui mokymosi uždavinius ir užduotis, ugdymo turinį, metodus, mokymo(si) priemones, tempą ir skiriamą laiką.

24. Diferencijavimas taikomas:

24.1. mokiniui individualiai;

24.2. mokinių grupei;

24.3. pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, pritaikant įvairias mokymosi strategijas;

24.4. tam tikroms veikloms atlikti (projektiniai, tiriamieji mokinių darbai, brandos darbai, darbo grupės), sudarant mišrias arba panašių polinkių, interesų mokinių grupes.

25. I klasių mokinių užsienio (anglų) kalbos diferencijuoti pogrupiai sudaromi vadovaujantis birželio 3 sav. vykdytų užsienio (anglų) kalbos pasiekimų lygių nustatymo testo rezultatais. Keisti pogrupį mokiniai gali pasibaigus mokslo metams arba po I pusmečio rekomendavus dėstančiam mokytojui.

26. III ir IV klasių mokiniai užsienio (anglų) kalbos grupės sudaromos pagal atliktą užsienio kalbos lygio nustatymo testo pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis rezultatus.

● ***Mokymosi pasiekimų gerinimas ir mokymosi pagalbos teikimas***

27. Mokykla sudaro sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo gebėjimus ir pasiekti kuo aukštesnius pasiekimus.

28. Sukurtas "Pagalbos mokiniui" centras (1 priedas).

29. Direktorius pavaduotoja ugdymui S.Sėrikovienė atsakinga už mokymosi pasiekimų gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą.

30. Mokinių pasiekimai mokykloje stebimi ir analizuojami, laikui identifikuojami kylantys mokymosi sunkumai. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuojami mokyklos švietimo pagalbos specialistai, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kartu tariamasi dėl mokymosi pagalbos suteikimo.

31. Mokymosi pagalba gali būti integruojama į mokymo ir mokymosi procesą. Mokymosi pagalbą mokiniui pirmiausia suteikia jį mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas ir kt.

32. Mokymosi pagalba suteikiama pamokų metu, konsultacinio centro vykdomose akademinėse – pedagoginėse konsultacijose.

33. Mokymosi pagalbą mokiniui būtina suteikti, kai jo pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinyš nedaro pažangos; kai kontrolinis darbas įvertinamas nepatenkinamai; kai mokinyš dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų ir pan.

34. Mokymosi pagalbą teikiama:

34.1. pamokose kaip grįžtamąjį ryšį, pagal jį nedelsiant turi būti koreguojamas mokinio mokymasis, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis, metodikas bei organizuojant pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams;

34.2. skiriant trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, kurias teikia mokantis mokytojas ar "Pagalbos mokiniui" centro akademinės – pedagoginės konsultacijas teikiantis dalyko mokytojas.

35. Teikiant mokymosi pagalbą "Pagalbos mokiniui" centro akademines – pedagogines konsultacijas, gali būti sudaromos ir mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupės.
36. Siekiant pagerinti I klasių mokinių pažangą ir pasiekimus ilgalaikiai dalykų planai rugpjūčio mėnesį koreguojami pagal šių mokinių standartizuotų testų rezultatų analizės duomenis.
37. Rugsėjo mėn. lietuvių kalbos ir matematikos dalykų I klasių pamokose organizuojamas 5-8 klasių kurso kartojimo 20 val. Ciklas (2, 3 priedai). Jei mokiniams po pakartojimo dar reikia pagalbos, jiems organizuojamos teminės dalykų konsultacijos "Pagalbos mokiniui" centre.
38. Mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkoje (4 priedas) didelis dėmesys skiriamas formuojamajam vertinimui pamokoje bei kaupiamajam vertinimui.
39. Pamokas, skirtas mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, pagrindinio ugdymo programoje naudojamos:
 - 39.1. pamokoms-konsultacijoms, kurios skirtos mokymosi pagalbai teikti;
 - 39.2. pasirenkamiesiems dalykams mokytis;
 - 39.3. dalyko integruotiems bei neintegruotiems moduliams mokytis;
 - 39.4. dalyko papildomoms pamokoms;
 - 39.5. suteikiant pagalbą namų darbams ruošti;
 - 39.6. III - IV klases dalyjant į mažesnes grupes - srautus;
 - 39.7. kitiems mokinio ugdymo poreikiams tenkinti.

● *Mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimas*

40. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) nuolat informuojami apie mokykloje organizuojamą ugdymo procesą, mokymosi pasiekimus, mokymo(si) pagalbos teikimą.
41. Mokykloje vykdomas abipusis ir savalaikis grįžtamosios informacijos apie mokinių mokymąsi perdavimas tarp mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų). Panevėžio Juozo Miltinio gimnazijos tėvų (globėjų) informavimo tvarkos aprašą (5 priedas).

● *Dalykų mokymo intensyvinimas*

42. Vidurinio ugdymo dorinio ugdymo programa, intensyvinant kursą, išdėstoma per vienerius mokslo metus III klasėje.
43. Vidurinio ugdymo pasirenkamojo dalyko informacinių technologijų bendrojo kurso programa, intensyvinant kursą, išdėstoma per vienerius mokslo metus III klasėje.
44. Dalykų mokymo intensyvinimo organizavimą numatomas gimnazijos ugdymo plane bei vidurinio ugdymo programos mokinių individualių ugdymosi planuose.
45. Intensyvinant dalykų mokymąsi per dieną, savaitę:
46. pagal gimnazijos galimybes vieną dieną savaitėje IV klasių mokiniams yra skiriamos matematikos, lietuvių kalbos ir literatūros dalykų (išplėstinio kurso) dvi viena po kitos pamokos.

• Ugdymo turinio integravimas

47. Mokykla, siekdama optimizuoti mokinių mokymosi krūvius, į ugdymo turinį integruoja kelių dalykų turinio temas, kurias suderinę nurodo ilgalaikiuose bei ciklo dalykų planuose. Integruojamųjų pamokų turinys elektroniniame dienyne įrašomas programai skirtuose apskaitos puslapiuose.
48. Integruojant ugdymo turinį sudaroma daugiau galimybių priartinti mokymąsi prie gyvenimo, plėtoti bendrąsias mokinių kompetencijas, pritaikyti užduotis pagal mokinių poreikius, polinkius ir galias, išvengti kartojimosi ir mažinti mokymosi krūvį.
49. Mokytojams rekomenduojama ieškoti galimybių integruoti ugdymo turinį, susipažinus su kitų ugdymo srities mokomųjų dalykų programomis.
50. 2015-2017 m.m. į pagrindinio ir vidurinio ugdymo dalykų programas yra integruojamos šios programos (6 priedas):
- „Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa“, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“.
 - „Sveikatos ugdymo programa“,
 - „Prekybos žmonėmis prevencijos“,
 - „Smurto ir patyčių prevencijos“,
 - „Gyvenimo įgūdžių ugdymo“,
 - „Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa“, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. ISAK-179 „Dėl Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programos patvirtinimo“ (6 priedas),
 - „Ugdymo karjerai programa“, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ (7 priedas),
 - pagrindinio ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. V-651 „Dėl Pagrindinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos ir vidurinio ugdymo etninės kultūros bendrosios programos patvirtinimo“ (8 priedas).
 - „Laisvės kovų istorijos mokymo programa“.
51. Į pagrindinio ir vidurinio ugdymo turinį, klasių vadovų veiklą, neformaliojo švietimo veiklą, gimnazijos bendruomenės renginius integruojamos šios bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo programos:
- 51.1. Mokymosi mokytis integruojamoji programa;
 - 51.2. Komunikavimo integruojamoji programa;
 - 51.3. Darnaus vystymosi integruojamoji programa;
 - 51.4. Sveikatos ir gyvenimo įgūdžių integruojamoji programa;
 - 51.5. Kultūrinio sąmoningumo integruojamoji programa.
52. Bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo, prevencines ir kitas programas įgyvendina mokytojai, klasių vadovai, socialinis pedagogas, sveikatos priežiūros ir kt. specialistai.

53. Dalykų mokytojai, planuodami dėstomo dalyko turinį, pasirenka klasės lygiui ir dalykui tinkamą integruojamos programos temą ir ją įrašo į ilgalaikį planą.
54. Klasių auklėtojai konkretizuoja integruojamų programų temas, atsižvelgdami į mokinių amžių, patirtį, individualius ar grupės poreikius, ugdomosios veiklos pobūdį, ir jas įrašo į klasės veiklos planus.
55. Integruojamų programų temos pildomos elektroniniame dienyne prie dalyko turinio.

● *Žmogaus sauga*

56. 2015 – 2017 m.m. pagrindinio ugdymo programos antroje dalyje žmogaus saugai skiriama 0,5 savaitinės pamokos per mokslo metus I-ose klasėse.
57. Vidurinio ugdymo programoje žmogaus sauga integruojama į dorinio ugdymo, kūno kultūros, informacinių technologijų, chemijos, istorijos ugdymą. Kiekvienai klasei per dvejus metus skiriama 12 valandų integruota žmogaus saugos programa, patvirtinta 2015 m. birželio 15 d. (9 priedas).

● *Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas*

58. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimą, tėvų informavimą apie mokymosi sėkmingumą reglamentuoja „Panevėžio Juozo Miltinio gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka“ (4 priedas) ir Panevėžio Juozo Miltinio gimnazijos tėvų (globėjų) informavimo tvarkos aprašą (5 priedas)
59. I - IV klasių pusmečių mokinių įvertinimai fiksuojami 1-10 balų sistema:
 - lietuvių (gimtoji) kalba (I - II kl.);
 - lietuvių kalba ir literatūra (III – IV kl.);
 - užsienio kalbos (anglų, vokiečių, rusų, prancūzų kalbos);
 - istorija;
 - geografija;
 - matematika;
 - informacinės technologijos;
 - biologija;
 - pilietiškumo pagrindai (II kl.);
 - ekonomika;
 - fizika;
 - chemija;
 - menai;
 - kūno kultūra (I - II kl.);
 - bendroji kūno kultūra (III - IV kl.);
 - technologijos.

60. Mokomųjų dalykų pasiekimai vertinami įskaita:

- dorinis ugdymas (etika, tikyba);
- žmogaus sauga (I kl);

61. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose iki 14 metų mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu, o nuo 14 iki 16 metų – jo paties pageidavimu gali būti vertinami pažymiu.

62. Įrašas „atl“ (atleistas) naudojamas mokiniui pagal gydytojo pažymą atleistam nuo kūno kultūros pamokų bei mokiniui, mokamam namuose pagal direktoriaus įsakymą atleistam nuo dalyko mokymo pusmečio ar metinio rezultatams įvertinti.

63. Pasirenkamųjų dalykų pasiekimai III – IV klasėse vertinami 1-10 balų pažymiu:

- Ekonomika ir verslumas;
- II užsienio (vokiečių, rusų, prancūzų) kalba;
- III užsienio (vokiečių, rusų, prancūzų, ispanų) kalba;
- Braižyba;
- Informacinės technologijos.

64. Kiti pasirenkamieji dalykai II - IV klasėse vertinami įskaita.

65. Mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami laikantis mokytojų metodinėse grupėse parengtų ir aprobuotų, gimnazijos direktoriaus įsakymu patvirtintų mokomojo dalyko vertinimo kriterijų ir normų.

66. Mokomųjų dalykų vertinimo kriterijai ir normos gimnazijos direktoriui teikiami tvirtinti pirmąją mokslo metų savaitę.

67. Su mokomojo dalyko vertinimo kriterijais ir normomis kiekvienas mokytojas supažindina mokinius pasirašytinai per pirmąsias pamokas rugsėjo mėnesį. Klasės vadovas, dalykų mokytojai supažindina tėvus (globėjus) su gimnazijoje taikoma vertinimo ir atsiskaitymų tvarka per pirmąjį tėvų susirinkimą.

Dalykų modulių vertinimas

68. Visi dalykų programos modulių pasiekimai vertinami įskaita.

69. Dalyko programos integruojamų modulių mokymosi pasiekimų įvertinimai įskaitomi į dalyko įvertinimą.

Projektinių darbų vertinimas

70. Integruoto į mokomąjį dalyką projektinio darbo pasiekimai vertinami balais arba įskaitomis, atsižvelgiant į konkretaus mokomojo dalyko pasiekimų vertinimą.

71. Projektai, kurie vykdomi metus vertinami įskaita.

Pusmečio ir metinio pažymio vedimas

72. Pusmečio pažymiai mokiniams vedami iš to pusmečio pažymių aritmetinio vidurkio juos apvalinant (4,5 ≈ 5; 4,4 ≈ 4). Metinis įvertinimas vedamas atsižvelgiant į mokinio daromą pažangą.

73. Dalykų metinis įvertinimas rašomas iš pusmečių aritmetinio vidurkio, atsižvelgiant į šiuos reikalavimus:

73.1. jei antrojo pusmečio įvertinimas yra didesnis už pirmojo pusmečio, tai rašomas aukštesnis įvertinimas;

- 73.2.** jei antrojo pusmečio įvertinimas yra žemesnis už pirmojo pusmečio, tai metinis įvertinimas išvedamas iš visų mokslo metų įvertinimų aritmetinio vidurkio;
- 73.3.** mokiniui, turinčiam dalyko nepatenkinamą antrojo pusmečio įvertinimą, negali būti išvedamas patenkinamas to dalyko metinis įvertinimas.
- 74.** Pusmečio ir mokslo metų įvertinimai pasiekimų apskaitos dokumentuose fiksuojami pažymiais arba rašoma - „jšk.“, „neįšk.“, „neat.“ (neatestuotas mokinys – mokinys, praleidęs 67 procentų pusmečio pamokų ar III - IV kl. mokinys neatsiskaitęs už individualaus ugdymo plano privalomojo dalyko mokslo programą ar programos dalį (pusmečio kursą)).

Mokinių mokymosi pasiekimų lūkesčių fiksavimas, aptarimas

- 75.** Mokinių mokymosi lūkesčiai yra fiksuojami rugsėjo mėn. su dalyko mokytoju aptartoje formoje. Pasibaigus I pusmečiui, kiekvienas mokinys kartu su dalyko mokytoju aptaria mokymosi pasiekimas su jo pasiekimo lūkesčiu.
- 76.** Klasės vadovas analizuoja auklėtinių pasiekimų lygį su laukiamais mokinių pasiekimu lūkesčiais: I pusmečio - 2 – oje pusmečio klasės valandėlėje; metinio – paskutinės klasės valandėlės metu (10 priedas).

Mokinių pažangos ir pasiekimų fiksavimas

- 77.** Mokinių mokymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne pagal 2010 m. liepos mėn. direktoriaus įsakymu patvirtintais *Panevėžio Juozo Miltinio gimnazijos elektroninio dienyno tvarkymo nuostatais* (13 priedas).
- 77.1.** Mokiniams, jų tėvams (globėjams), dėstantiems mokytojams yra suteikiami slaptažodžiai.
- 77.2.** Kiekvieno mėnesio darbo dieną dalykų mokytojai visus mokinio pasiekimų įvertinimus suveda į elektroninį dienyną (www.tamo.lt).
- 77.3.** Pagal tėvų pageidavimus klasės auklėtojas atspausdina mokinio kiekvieno mėnesio gautų įvertinimų ir praleistų pamokų ataskaitą ir perduoda mokiniui, tėvams (globėjui) pagal jų pageidavimus.
- 78.** Mokinių pasiekimų patikrinimas diagnostikos tikslais prieš mokymą (I kl. lietuvių (gimtosios) kalbos ir matematikos) ir mokymo procese atliekamas reguliariai, kaip reikia pagal dalyko mokymosi logiką ir mokyklos susitarimus: mokiniai atlieka kontrolinius darbus ar kitas vertinimo užduotis, kurios parodo tam tikro laikotarpio pasiekimus, yra įvertinamos sutartine forma (pažymiais ar kaupiamaisiais balais ir kt.). Diagnostinio vertinimo informacija remiamasi, analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus.

Tėvų informavimo tvarka

- 79.** Tėvų informavimas apie mokinių pasiekimus, pažangą ir lankomumą yra vykdomas pagal Panevėžio Juozo Miltinio gimnazijos tėvų (globėjų) informavimo tvarkos aprašą (5 priedas).
- 80.** Dalykų mokytojai, pastebėję mokinio žinių, supratimo ir gebėjimo spragų arba įvertinę mokinį 1-3-etu iš eilės 2 - 3 kartus, apie tai raštu / telefono skambučiu / elektroninio dienyno pranešimu informuoja mokinio klasės vadovą, tėvus (globėjus), direktoriaus pavaduotoją ugdymui.

81. Klasės vadovai, mokinių tėvai (globėjai) nuolat stebi elektroninio dienyno įrašus, pranešimus.
82. Klasių vadovai ne rečiau kaip kartą per pusmetį informuoja tėvus apie mokinių pasiekimus ir daromą pažangą.
83. Klasių vadovai, mokytojai, socialinis pedagogas tėvus (globėjus) informuoja apie vaiko mokymąsi pagal poreikį, teikia pagalbą mokymosi problemų turintiems mokiniams.
84. Gimnazijoje organizuojamos 2 atvirų durų dienos tėvams (lapkričio (antrąją savaitę) ir kovo mėn. (antrąją savaitę)), kuriose tėvai turi galimybę susitikti su gimnazijos administracija, konsultotis su jų vaikus mokančiais mokytojais.
85. Administracija organizuoja papildomai IV - ujų (dėl supažindinimo su brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarka) ir II - ujų (dėl supažindinimo su vidurinio ugdymo programos aprašu ir supažindinimo su pagrindinio ugdymo pasiekimų patikros organizavimo ir vykdymo tvarka) klasių mokinių tėvams ir mokiniams.

● *Mokinių mokymosi krūvio reguliavimas*

86. Mokiniams, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičių.
87. I – IV klasių mokiniams skiriami namų darbai, kuriems atlikti reikia ne daugiau kaip 13 valandų per savaitę. Namų darbų skyrimą atskiros klasės mokiniams joje dirbantys mokytojai derina tarpusavyje pagal nustatytą 2015 – 2017 m.m. sudarytą namų darbų krūvio paskirstymo savaitei planą suderintą gimnazijos metodinėse grupėse (14 priedas).
88. Skiriant namų darbus, laikomasi šių principų:
 - 88.1. užduotys būna konkrečios;
 - 88.2. užduotys atitinka mokinių gebėjimus;
 - 88.3. užduotys tiek savo turiniu, tiek savo forma susiejama su išeita per pamoką medžiaga;
 - 88.4. užduotims atlikti skirtas laikas negali viršyti higienos normose nurodyto laiko.
89. Namų darbų užduotys gali būti:
 - 89.1. trumpalaikės – jas mokinys privalo atlikti iki kitos dalyko pamokos;
 - 89.2. ilgalaikės – jas privalo atlikti iki sutartos datos (nurodant el.dienyne).
90. Namų darbų užduotis mokytojai skiria atsižvelgdami į klasės mokslumą, į individualias mokinių savybes, diferencijuoja pagal mokinių gebėjimus:
 - 90.1. turintiems mokymosi motyvaciją, itin gabiems mokiniams skiriamos kūrybinės, kritinį mąstymą ugdančios, gebėjimą analizuoti ir vertinti informacinius šaltinius lavinančios užduotys;
 - 90.2. neturintiems mokymosi motyvacijos, mokymosi sunkumų turintiems mokiniams skiriamos užduotys, padedančios stiprinti savigarbą, įtvirtinti gautas žinias, šalinti mokymosi spragas.
91. Atostogų laikotarpiui visų klasių mokiniams namų darbai neskiriami.
92. Gimnazijos mokytojai, planuodami kontrolinius ar kitus atsiskaitomuosius darbus, vadovaujasi 2015 m. birželio 15 d. gimnazijos direktoriaus patvirtintu Panevėžio Juozo Miltinio gimnazijos atsiskaitomųjų darbų rašymo reglamentavimo tvarkos aprašu (13 priedas).

93. Mokinius, turinčius dalyko spragų ar neįsisavinusių dalyko temų dėl ligos, mokytojas konsultuoja mobiliose grupėse, konsultaciniame centre. Trumpos konsultacijos teikiant pagalbą neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.
94. Vidurinio ugdymo programos klasės (grupės) pamokų tvarkaraštyje mokiniams negali būti daugiau kaip trys „langai“ per savaitę, ne daugiau pamokų, kaip nurodyta atitinkamos klasės ugdymo planų lentelėje, ne daugiau kaip septynios pamokos per dieną;
95. Mokiniai, lankantys sporto mokyklą, sporto klubus ne mažiau kaip dvejus metus ir atstovaujantys miestui arba mokyklai pasirinktos sporto šakos rinktinėje, dalyvaujantys miesto, respublikinėse ar kt. varžybose, gali būti atleidžiami nuo kūno kultūros pamokų (16, 16.1, 16.2 priedai).
96. Klasių vadovai užsiėmimus fiksuoja elektroniniame dienyne.

● ***Neformaliojo vaikų švietimo organizavimas***

97. Mokykla organizuodama neformalųjį vaikų švietimą gimnazijoje vadovaujasi 2015 m. birželio 15 d. gimnazijos direktoriaus įsakymu Nr. V-132 patvirtintu „Neformaliojo ugdymo organizavimo tvarkos aprašu“ (14 priedas).
98. Gimnazijoje vykdamas neformaliojo vaikų švietimo programas:
 - 98.1. siūlo mokiniams pasirinkti kuo įvairesnes jų poreikius atitinkančias veiklas;
 - 98.2. veiklas vykdo patraukliose ir saugiose mokiniui aplinkose, padedančiose įgyvendinti neformaliojo vaikų švietimo tikslus;
 - 98.3. skiria veiklai įgyvendinti valandas, atsižvelgiant į veiklos pobūdį, periodiškumą, trukmę. Valandos nustatomos kiekvienai ugdymo programai visiems mokslo metams.
99. Kiekvienų mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančių mokslo metų mokinių neformaliojo švietimo poreikius, prireikus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir, atsižvelgdama į juos, siūlo neformaliojo švietimo programas.
100. Neformaliojo ugdymo valandos skiriamos mokinių pasirinktoms saviraiškos programoms - sporto ir sveikos gyvensenos, meninės raiškos, techninės kūrybos, intelektualinio ugdymo, etninės kultūros, kraštotyros, pilietinio ugdymo, gamtosaugos ir ekologinio ugdymo, meno kolektyvų, klubų, vaikų ir jaunimo organizacijų.
101. Minimalus mokinių skaičius neformaliojo ugdymo grupėje – 12. Grupės sudėtis per mokslo metus gali kisti.

● ***Užsieniečių ir Lietuvos Respublikos piliečių, atvykusių, išvykusių ar grįžusių gyventi ir dirbti Lietuvos Respublikoje, vaikų ugdymo organizavimas:***

102. Mokykla, priimdama mokinį, baigusį tarptautinę bendrojo ugdymo programą ar jos dalį, pripažįsta mokinio mokymosi rezultatus ir juos įskaito (pagal pateiktus dokumentus). Mokykla tuo atveju, jai asmuo yra baigęs tarptautinę bendrojo ugdymo programą (pradinio ar pagrindinio ugdymo), tačiau neturi dokumento,

įteisinančio mokymosi pasiekimus, nustato jo mokymosi pasiekimų atitiktį mokymosi pasiekimams, numatytiems Pagrindinio ar Vidurinio ugdymo bendrosiose programose.

- 103.** Mokykla parengia atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, integracijos į mokyklos bendruomenę planą, išanalizuoja, kokia pagalba būtina sėkmingai mokinio adaptacijai, prireikus parengia mokinio individualų ugdymo planą:
- 103.1.** numato adaptacinio laikotarpio orientacinę trukmę;
 - 103.2.** pasitelkia mokinius savanorius, padėsiančius atvykusiam mokiniui sklandžiai įsitraukti į mokyklos bendruomenės gyvenimą;
 - 103.3.** numato klasės vadovo, mokytojų darbą su atvykusi mokinio ir mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais);
 - 103.4.** organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti;
 - 103.5.** numato atvykusio mokinio individualios pažangos stebėjimą per adaptacinį laikotarpį;
 - 103.6.** siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis.
- 104.** Mokykla nustato atvykusio mokinio, baigusio tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą, poreikius mokytis lietuvių kalbos ir organizuoja:
- 104.1.** individualų lietuvių kalbos mokymąsi ir švietimo pagalbą, jei atvykęs mokinys yra pajėgus per adaptacinį laikotarpį pasiekti patenkinamą pagrindinio ugdymo lietuvių kalbos programos ir vidurinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros programos pasiekimų lygį;
 - 104.2.** jei atvykęs mokinys visai nemoka lietuvių kalbos, mokykla, suderinusi su tėvais, mokiniui siūlo mokytis viena klase žemiau, nei jis turėtų pagal baigtą užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pagrindinio, vidurinio ugdymo programos dalį ar pagrindinio ugdymo programą, ir integruoja atvykusį mokinį į klasę, kurioje jis kartu su kitais lanko dalį pamokų, o kitą dalį mokosi lietuvių kalbos išlyginamojoje klasėje ar grupėje.
 - 104.3.** per adaptacinį laikotarpį mokinio pasiekimai pažymiais nevertinami, tačiau fiksuojama mokinio daroma pažanga.
- 105.** Mokiniai, kurie išvyksta gyventi ar (ir) mokytis į užsienį, pateikę prašymą mokyklos, kurioje jie mokėsi, direktoriui, lietuvių kalbos, istorijos ar visų atitinkamos klasės dalykų gali mokytis savarankiškai pagal Savarankiško mokymosi tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 258 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. ISAK-1759 redakcija).

● *Mokymo namuose organizavimas*

- 106.** Sergančių mokinių mokymas namuose skiriamas ir organizuojamas pagal Moksleivių mokymo namuose organizavimo tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 ir pagal Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. V-1049.
- 107.** Sergančių mokinių mokymas namuose organizuojamas, atsižvelgiant į mokinio ligos pobūdį bei gydytojo rekomendacijas. planą.

- 107.1.** Individualus mokymo namuose ugdymo planas derinamas su mokinio tėvais (globėjais). I – II klasėse namuose mokomam mokiniui skiriama 15 savaitinių pamokų, III – IV klasėse – 14 pamokų.
- 107.2.** Mokiniai, gydytojui leidus, tėvams (globėjams) nurodžius parašyme dalį pamokų gali lankyti gimnazijoje. Šios pamokos yra įrašomos į mokinio individualų mokymo planą.
- 107.3.** Mokinys gimnazijos direktoriaus įsakymu atleidžiamas nuo kai kurių pamokų ir nesimoko dorinio ugdymo, teatro, šokio, dailės, muzikos, technologijų, kūno kultūros ir integruotų programų. Elektroninio dienyno apskaitos puslapiuose rašoma „atleista“.
- 108.** Mokiniai namie gali būti mokomi ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, tik pritarus gydytojų konsultacinei komisijai. Mokiniams, kurie mokosi namie nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu (pavienio mokymosi forma), skiriama iki 15 procentų, grupėje – iki 40 procentų nustatyto pamokų skaičiaus mokiniui per savaitę (žr. *Pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu skiriamas pamokų skaičius per dvejus metus 2015-2016 m.m. 2016-2017 m.m. lentelę*).
- 109.** Mokyklos sprendimu mokiniui, kuris mokosi namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę.

● ***Laikinių grupių sudarymas, klasių dalijimas***

- 110.** Minimalus mokinių skaičius pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų laikinosiose grupėse – 10, neformalaus ugdymo grupėse - 12.
- 111.** Ugdymo turiniui įgyvendinti klasės dalijamos į grupes per šių dalykų pamokas:
- dorinio ugdymo, jei toje pačioje klasėje mokoma etikos ir tikybos (esant mažai mokinių grupei, jungiami paralelių klasių mokiniai);
 - kūno kultūros I - II klasėse sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės;
 - užsienio kalbų I - II klasėse, jei klasėje yra ne mažiau kaip 21 mokinys;
 - informacinių technologijų pamokose I - II klasėse, o III – IV klasėse sudaromos laikosios grupės, kurių dydis priklauso nuo darbo vietų kabinetuose skaičiaus ir įrangos (Lietuvos higienos norma HN 21:2011);
 - technologijų pamokose I - II klasėse, o III – IV klasėse sudaromos laikosios grupės, kurių dydis priklauso nuo darbo vietų kabinetuose skaičiaus ir įrangos (Lietuvos higienos norma HN 21:2011);
 - kryptingo meninio (Šiuolaikinių menų programa. Teatras) ugdymo pamokose I - II klasėse;
- 112.** Vidurinio ugdymo programos laikinių grupių sudarymo principai:
- mobilios grupės sudaromos iš tos pačios arba paralelių klasių mokinių, pasirinkusių tą patį dalyko programos kursą, tą pačią pasirenkamojo dalyko ar dalyko modulio programą.
 - mokinių skaičius grupėje mokslo metų eigoje gali keistis dėl atvykusių, išvykusių, pakeitusių dalyką ar kursą mokinių, tenkinant individualius mokinių ugdymosi poreikius III - IV klasėse.

● ***Projektinio darbo organizavimas***

- 113.** Mokiniams numatyta taikyti veiklą ir kūrybą skatinančius metodus, organizuoti trumpalaikius (integruojant į mokomojo dalyko programą) ar metų trukmės projektinius darbus;
- 114.** Tarifikuojamų projektų trukmė ne trumpesnė kaip pusė metų;

115. Minimalus mokinių skaičius tarifikuojamo projekto grupėse – 12 mokinių (1 savaitinė valanda). Didelių – 30 ir daugiau mokinių– projektinių grupių vadovui (arba vadovams) tarifikuojamos 2 savaitinės valandos, sudarant galimybes dirbti grupėse;
116. Mokomojo dalyko, netaarifikuotų trumpalaikių projektų apskaitą fiksuoja atitinkamo dalyko mokytojas – projekto vadovas — mokomojo dalyko pamokos turiniui skirtame lauke (Nurodoma: Projektas: pavadinimas);
117. Tarifikuoti ilgalaikiai projektai fiksuojami elektroninio dienyno skirtuose puslapiuose.

• *Ugdymo karjerai organizavimas*

118. Mokykla, organizuodama mokinių ugdymą karjerai, vadovaujasi “Profesinio orientavimo vykdymo tvarkos aprašu“, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. V-1090/A1-314 (Žin., 2012, Nr. 82-4284).
119. Gimnazijoje veikia „Ugdymo karjerai centras“. Jo veikla vykdoma remiantis 2013 m. kovo 22 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-67. „Ugdymo karjerai centro“ veikla suderinta su “Pagalbos mokiniui” centro veiklos kryptimis.
120. II klasių mokiniams yra siūlomas pasirenkamasis dalykas „Karjeros planavimo ir gyvenimo įgūdžių ugdymo programa“.
121. III - IV klasėse dėstomas pasirenkamasis dalykas „Karjeros projektavimas ir valdymas“.
122. I - II klasėse įgyvendinama „Ugdymo karjerai bendroji programa, integruota į mokomuosius dalykus“. Integruojamos programos temos fiksuojamos elektroniniame dienyne.
123. Klasių vadovai ir „Ugdymo karjerai centro“ darbuotojai darbo planuose įtraukia ir mokslo metų eigoje praveda profesinio orientavimo užsiėmimus pagal Ugdymo karjerai programą, integruotą į mokomuosius dalykus. „Ugdymo karjerai centro“ darbuotojai praveda po 1 užsiėmimą kiekvienai klasei per mokslo metus, o I - II klasių vadovai – kiekvieną pusmetį po 1 klasės valandėlę, III - IV klasių - po 2 klasės valandėles.
124. Mokykla ugdymo(si) aplinką kuria, vadovaudamasi Higienos norma, Ugdymo programų aprašais.

• *Pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti skyrimas*

125. Mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti pamokos skiriamos:
- kryptingam meniniam ugdymui:
 - šiuolaikinių menų programai. Teatras_ po 2 sav. val. visus mokslo metus: Ib, Ic, IIa, IIe kl.
 - pagilintam dalykų mokymui:
 - po 1 sav. val. visus mokslo metus užsienio (anglų) kalbos mokymui II klasėse.
 - integruojamiesiems moduliams į dalykų programas mokymui:
 - po 1 sav. val. visus mokslo metus į pagrindinio ugdymo lietuvių (gimtosios) kalbos programą I klasėse.
 - po 1 sav. val. visus mokslo metus į pagrindinio ugdymo matematikos programą I klasėse.
 - po 1 sav. val. visus mokslo metus į vidurinio ugdymo matematikos, užsienio (anglų) kalbos, istorijos, fizikos išplėstinių kursų programas III klasėse.
 - po 1 sav. val. visus mokslo metus į vidurinio ugdymo lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos, užsienio (anglų) kalbos, istorijos, biologijos, chemijos išplėstinių kursų programas IV klasėse.
 - pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams bei projektams.

UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMAS

- 126.** I, II gimnazijos klasėse ugdymo turinys planuojamas rengiant ir koreguojant ilgalaikį dalyko planą vieneriems mokslo metams pagal Bendrąsias programas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433.
- 127.** III, IV gimnazijos klasėse ugdymo turinys planuojamas rengiant ir koreguojant dalyko planą vieneriems mokslo metams pagal vidurinio ugdymo bendrąsias programas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269, brandos egzaminų programas.
- 128.** Ugdymo turinys planuojamas laikantis aktualumo, nuoseklumo, integralumo, perimamumo, perspektyvos principų, atsižvelgiant į individualius mokinių ir mokinių grupių pasiekimus bei poreikius, pasirengimą mokytis ir motyvaciją, gimnazijos tikslus, bendrųjų programų įgyvendinimą.
- 129.** Mokytojas, planuodamas ugdymo turinį, bendrąsias programas pritaiko konkrečios klasės (grupės) galimybėms ir poreikiams.
- 130.** Ugdymo turinio planavimo laikotarpiai:
- 130.1.** pasirenkamojo dalyko, projekto programos, atsižvelgiant į programos įgyvendinimo trukmę, rengiamos vieneriems arba dvejiems mokslo metams;
 - 130.2.** I–IV klasių mokomųjų dalykų, modulių programų ilgalaikius planus mokytojai rengia vieneriems mokslo metams;
 - 130.3.** klasės vadovo veiklos planas rengiamas pusmečiui.
- 131.** Ugdymo turinys I - III gimnazijos klasėse planuojamas 35 savaitėms, IV klasėse – 34 savaitėms.
- 132.** Ugdymo turinio planavimo tvarka:
- 132.1.** ugdymo turinį mokytojai planuoja rengdami programas, rašydami ilgalaikius mokomojo dalyko planus bei rengdamiesi pamokų ciklui, atskirai pamokai;
 - 132.2.** ilgalaikių planų pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių ir kt. programas, parengtas pagal vieningą formą, (15 priedas), aprobuotas metodinėse grupėse balandžio 3 sav., tvirtina gimnazijos direktorius ne vėliau kaip iki 2015 m. rugsėjo 4 d. ir iki 2016 m. rugsėjo 7 d.;
 - 132.3.** ilgalaikiai planai, parengti vadovaujantis vieningais susitarimais, aprobuoti metodinėse grupėse rugpjūčio 4 sav., teikiami kuruojančiam vadovui derinti ne vėliau kaip iki 2015 m. rugsėjo 4 d. ir 2016 m. rugsėjo 7 d.;
 - 132.4.** ugdymo programas, aprobuotas metodinėse grupėse rugpjūčio 4 sav., tvirtina gimnazijos direktorius ne vėliau kaip iki 2015 m. rugsėjo 11 d. ir 2016 m. rugsėjo 9 d.;
 - 132.5.** klasių vadovų veiklos planai, parengti pagal klasės vadovų aptartą formą, teikiami kuruojančiam vadovui derinti ne vėliau kaip iki 2015 m. rugsėjo 11d. ir iki 2016 m. rugsėjo 9 d. (I pusmečio) ir iki 2016 m. sausio 31 d. ir 2017 m. sausio 30 d. (II pusmečio);
 - 132.6.** teminis planas į elektroninį dienyną surašomas prieš pradėdant naują pamokų ciklą;
 - 132.7.** prieš pradėdant naują pamokų ciklą, mokytojas ilgalaikiame plane detalizuoja vertinimą, mokymo(si) veiklas, individualizavimą, diferencijavimą, tarpdalykinius ryšius, užpildo pastabų skiltį;

- 132.8.** ugdymo turinys ilgalaikiuose planuose, programose nuolat koreguojamas ir tobulinamas, atsižvelgiant į mokinių išmokimą, klasės (grupės) kontekstą, kintančią situaciją;
- 132.9.** namuose mokamam mokiniui, suderinus su tėvais (globėjais, rūpintojais), atsižvelgiant į vaiko sveikatos būklę, sudaromas individualus ugdymo planas nurodytam laikotarpiui;
- 132.10.** pamokų planus rengia jauni mokytojai, dirbantys 1–2 metus, ir mokytojai, dėl kurių pamokų organizavimo buvo gauta raštiškų mokinių tėvų ar mokinių nusiskundimų ir jiems direktoriaus įsakymu taikoma pedagoginė priežiūra;
- 132.11.** ilgalaikiai planai ir programos laikomi mokykloje ir prireikus pateikiami mokyklos vadovams ar mokyklos švietimo priežiūrą vykdančioms specialistams.
- 133.** Prevencinės programos, Pilietiškumo ugdymo pagrindų programa, Laisvės kovų istorijos programa, Etninės kultūros ugdymo programa ir Sveikatos ugdymo bendroji programa integruojamos į mokomųjų dalykų ugdymo turinį, neformalųjį ugdymą, klasės vadovų veiklą. Integruojamų prevencinių ir kt. programų temos įrašomos į dalykų ilgalaikius planus, programas, klasių vadovų veiklos planus.
- 134.** Ugdymo turinys ilgalaikiuose planuose ir programose nuolat koreguojamas ir tobulinamas, atsižvelgiant į mokinių išmokimą, klasės (grupės) kontekstą, kintančią situaciją.
- 135.** Jei pamokos nevyko dėl mokytojo ligos, išvykimo tobulintis, ilgalaikis planas koreguojamas. Jei pamokos nevyko dėl šalčio, stichinių nelaimių, ligų epidemijų, dienyne žymimos datos ir parašoma „Pamoka nevyko dėl ...“. Šiais atvejais ilgalaikis planas koreguojamas per savaitę po sugrįžimo;
- 136.** Ugdymo turinio įgyvendinimo priežiūra atliekama gimnazijos direktoriaus patvirtintą „Ugdymo turinio įgyvendinimo priežiūros planą 2015-2017 m.m.“.

● **Savarankiškas mokymasis**

- 137.** Mokinių savarankiškas mokymasis organizuojamas pagal Savarankiško mokymosi tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. 258 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. ISAK-1759 redakcija).
- 138.** 2015 – 2016 m.m. IV klasių mokiniams skiriamos šių dalykų savarankiškas mokymas ir tarifikuojamas konsultacijų skaičius (per mėnesį):
138.1. Muzikos dalykas bendruoju kursu		
privalomas dalykas (IV kl.)	4 mokiniai	4 konsultacijų val. per mėnesį;
138.2. Užsienio (prancūzų) kalba		
pasirenkamasis dalykas (III kl.)	2 mokiniai	4 konsultacijų val. per mėnesį.

● **Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų), ugdymo organizavimas**

- 139.** Pagalba mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2011-04-11 įsakymu Nr. V-579 „Dėl mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ,Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2011-09-30 įsakymu Nr. V-1795

patvirtintu "Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu" kitais įstatymais, švietimo ir mokslo ministerijos teisės aktais.

- 140.** Gimnazija, įvertinusi kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio individualią situaciją, sudaro sąlygas gauti kokybišką ir poreikius atitinkantį ugdymą bei būtiną švietimo pagalbą. Gimnazija, dėl objektyvių priežasčių negalėdama teikti ugdymo, atitinkančio mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, siūlo kitokią pagalbą, padedančią mokytis, teisės aktų nustatyta tvarka ar rekomenduoja rinktis kitą ugdymo įstaigą, galinčią tenkinti mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius.
- 141.** Specialioji pedagoginė pagalba mokiniams teikiama tėvams (globėjams, rūpintojams) pageidaujant, kai ją skiria Pedagoginė psichologinė tarnyba, įvertinusi raidos sutrikimą ir specialiuosius ugdymo(si) poreikius.
- 142.** Gimnazija užtikrina specialiųjų poreikių mokinių ugdymo nuoseklumą ir tęstinumą.
- 143.** Specialiųjų poreikių mokiniai ugdomi visiško integravimo būdu pagal atitinkamos klasės ugdymo planą.
- 144.** Gimnazijos Vaiko gerovės komisija:
- 144.1.** teikia siūlymus gimnazijos direktoriui dėl specialiojo ugdymo skyrimo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams;
 - 144.2.** organizuoja ir koordinuoja švietimo programų pritaikymą ir įgyvendinimą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių;
 - 144.3.** teikia kvalifikuotą pagalbą pedagogams, tėvams (globėjams, rūpintojams) dėl specialiojo ugdymo būdų, metodų, trukmės pritaikymo.
- 145.** Specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, mokamiems pagal pritaikytas (I-IV kl.) ar individualizuotas (I- II kl.) Bendrąsias programas, pagalba teikiama per pamokas.
- 146.** Specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams rengiamos programos pritaikant ar individualizuojant bendrojo lavinimo dalykų programų turinį. Bendrojo lavinimo dalykų programų turinys derinamas pritaikant mokymo(si) metodus ir/ar individualizuojant užduotis.
- 147.** Dalykų individualizuotas (I-II kl. mokiniams) Bendrąsias programas apibūtinama Vaiko gerovės komisija rugsėjo 2 sav., derina komisijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui. Mokymo(si) metodai ir/ar individualizuotos užduotys fiksuojamos pritaikytose ir individualizuotose programose.
- 148.** Kiekviename elektroninio dienyno atitinkamo dalyko puslapyje prie mokinio, kuris mokosi pagal individualizuotą programą (I-II kl.), pavardės, pusmečio bei metinių pažymių parašoma „Ind“.
- 149.** Gimnazija, sudarydama mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių ugdymo planą gali keisti bendrą pamokų ir neformaliojo švietimo pamokų skaičių (mažinti ar didinti 1- 2 pamokomis) ar vietoj neįtrauktų dalykų didinti pamokų skaičių, skirtą meniniam, technologiniam ugdymui, kitų dalykų mokymui, socialinei veiklai, ugdymo karjerai kompetencijų ugdymui.
- 149.1.** neprigirdintys mokiniai gali mokytis tik vienos užsienio kalbos;
 - 149.2.** sutrikusios klausos mokiniai gali nesimokyti muzikos;
 - 149.3.** judesio ir padėties sutrikimų turintys mokiniai gali būti atleidžiami nuo technologijų pamokų;
 - 149.4.** integruotai besimokantiems specialiųjų poreikių mokiniams leidimas nesimokyti technologijų, muzikos ar užsienio kalbos įforminamas Gimnazijos direktoriaus įsakymu.

150. Gimnazija, atsižvelgdama į mokinio sveikatos sutrikimus ir Gimnazijos vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, gali trumpinti pamokų trukmę 5 minutėmis, o šį laiką skirti mokinio ugdomajai veiklai pagal jo poreikius ir pasirengimo lygį keisti, sveikatą tausojančioms pertraukoms organizuoti.
151. Specialioji pedagoginė pagalba, atsižvelgiant į gimnazijos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, psichologinės pedagoginės tarnybos išvadas, mokinių amžių bei mokymosi problemas mokiniams teikiama per pamokas bei „Pagalbos mokiniui“ centre. Šiame centre specialiųjų poreikių mokiniai gali gauti specialistų bei pedagoginę – akademinę pagalbą
152. Vaiko gerovės komisija teikia konsultacinę pagalbą specialiųjų mokymosi poreikių turintiems mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), padeda parinkti alternatyvius mokymosi metodus mokymosi sunkumų turintiems mokiniams, rengia rekomendacijas sutrikusių funkcijų lavinimui, racionalių veiklos strategijų parinkimui, įsisavinant konkretaus dalyko mokomąją medžiagą.
153. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo dalykų pritaikytą programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus, vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(s)itikinimų būdai, kaip jie derės su bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais.
154. Dėstantys mokytojai atsakingi už mokinių ugdymosi pasiekimų stebėjimą ir analizę, savalaikį kylančių mokymosi sunkumų identifikavimą. Apie atsiradusius mokymosi sunkumus dėstantis mokytojas informuoja gimnazijos Vaiko gerovės komisiją, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) ir kartu tariamasi dėl mokymosi pagalbos suteikimo.

• Socialinės pedagoginės pagalbos teikimas.

155. Socialinės pedagoginės pagalbos teikimas organizuojamas pagal bendruosius socialinės pedagoginės pagalbos teikimo nuostatus, patvirtintus LR švietimo ir mokslo ministro 2004m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ĮSAK-94 bei Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2005m. kovo 3d. sprendimu Nr. 1-28-21 patvirtintą Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo Panevėžio mieste tvarka. Socialinės pedagoginės pagalbos teikimą koordinuoja gimnazijoje veikiantis „Pagalbos mokiniui“ centro komanda. „Pagalbos mokiniui“ centro sudėtis – centro vadovas, socialinis pedagogas, psichologas, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, karjeros ugdymo mokytoja, prevencinio darbo organizatoriai, mokiniai – partneriai, pedagoginės – akademinės pagalbos konsultantai. Pagalbos gavėjai - gimnazijos mokiniai. „Pagalbos mokiniui“ centro pagalbos teikimo planą mokslo metų pradžioje tvirtina gimnazijos direktorius (1 priedas).

• Socialinė - pilietinė veikla

156. I - III klasių mokiniams privaloma socialinė - pilietinė veikla. Ji vykdoma pagal LR Švietimo ir mokslo ministerijos parengtas rekomendacijas bei gimnazijos direktoriaus 2009m. birželio 23 d. patvirtintu „Mokinių socialinės veiklos aprašu 2009-2011m.m.“. Socialinė veikla siejama su gimnazijos bendruomenės projektais, kultūrinėmis ir socializacijos programomis.

157. I klasių mokinių socialinė – pilietinė veikla orientuota į pilietiškumo bei atsakingo dalyvavimo gebėjimų ugdymąsi, jų plėtotę, dalyvaujant gimnazijos savivaldoje, vietos bendruomenės ir jaunimo organizacijų veikloje. Skatinamas mokinių dalyvavimas organizuojant kultūrinius renginius bendruomenės nariams, dalyvaujant šalpos ir socialinės paramos akcijose.
158. II – III klasių mokinių socialinė – pilietinė veikla orientuota į platesnio visuomeninio konteksto suvokimą, visuomeninės atsakomybės, aktyvumo motyvacijos skatinimą, susipažįstant su darbo rinkos poreikiais, identifikuojant savo galimybes bei poreikius, prisiimant atsakomybę už savo pasirinkimus.
159. Mokytojų tarybos 2015 m. birželio 4 d. posėdžio (protokolas Nr. 5) nutarimu I - III klasių mokiniams socialinė – pilietinė veikla skiriama ne mažiau kaip 5 valandos per mokslo metus.
160. Socialinę veiklą gimnazijoje koordinuoja klasių vadovai.
161. Mokinių socialinė - pilietinė veiklos apskaitą veda klasių vadovai ir fiksuoja el. dienyne. Apskaitos lapai (16 priedas) skiriami kiekvienam mokiniui ir segami į klasės aplanką, kuris laikomas pas klasių vadovus.

● *Kalbų mokymas*

162. Minimalus mokinių skaičius grupėje – 10.
163. Mokiniui, atvykusiam į gimnaziją, kurio pirmoji užsienio kalba yra vokiečių, o antroji anglų ir pageidaujanti pakeisti pirmąją užsienio kalbą į anglų, direktoriaus įsakymu skiriama mokymosi gebėjimų įvertinimo įskaita.
164. Gimnazijos direktoriaus įsakymu II kl. mokinys gali nesimokyti vienos užsienio kalbos, kai neturi mokymosi motyvacijos ir neketina mokytis pagal vidurinio ugdymo programą, tėvams pritarus (iki mokslo metų pradžios gimnazijos direktoriui pateikia prašymą).
165. II kl. mokinys, atsakęs vienos užsienio kalbos, gali rinktis dalykų modulius.
166. Nuo II klasės mokiniai gali mokytis trečiosios užsienio (vokiečių, rusų, prancūzų, ispanų) kalbos, jei susidaro 10 mokinių mobili grupė.

● **Pagrindinio ugdymo programos vykdymas**

● *Pagrindinio ugdymo programos vykdymo bendrosios nuostatos*

167. Pagrindinis ugdymas vykdomas pagal 2015-2016 m.m., 2016-2017 m.m. Bendrųjų ugdymo planų 83 punkto lentelėje nurodytą pamokų skaičių dviems mokslo metams.
168. 2015-2016 m.m., 2016-2017 mokslo metais I – II klasėse dalykai dėstomi vadovaujantis pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433.
169. Pagrindinio ugdymo programos I - II klasių ugdymo turinys, remiantis bendrosiomis dalykų programomis ir numatomais mokinių pasiekimais, planuojamas 35 savaitėms.
170. Pagrindinio ugdymo programos antroje dalyje mokiniams sudaromos sąlygos pasirinkti dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi krypties pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų

mokiniais modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715 (žin., 2008, Nr. 35-1260).

- 171.** Gimnazija, siekdama geriau pritaikyti ugdymo turinį skirtingų poreikių mokiniams ir padėti jiems pasiekti kuo geresnių rezultatų, užsienio (anglų, rusų) kalbos grupės dalo į panašių poreikių mokinių grupės. Per šias pamokas mokiniams taikomi motyvuojantys, poreikius atitinkantys mokymo (-si) metodai ir užduotys, padedama išlyginti mokymosi spragas ir siekti patenkinamo, pagrindinio ar aukštesniojo pasiekimų lygio.
- 172.** Įvertinus gimnazijos galimybes dalyko turinys diferencijuojamas toje pačioje pamokoje, skiriant atitinkamas individualias ar grupines užduotis (nėra sudaromos atskiros mokinių grupės).
- 173.** Pagrindinio ugdymo programos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti, panaudojamos mokymo(si) pasiekimams gerinti: ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, mokinio pasirinktiems dalykams ar dalykų moduliams mokytis, projektinei veiklai, kryptingam meniniams ugdymui.

● *Ugdymo sričių mokymo organizavimas*

- 174.** Mokykla užtikrina raštingumo, ypač skaitymo gebėjimų, ugdymą per visų dalykų pamokas:
- 174.1.** priimami bendri kalbos ugdymo reikalavimai mokykloje (17 priedas);
 - 174.2.** mokytojai skatina mokinius savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas.
- 175.** Ugdymo procese per atskirų dalykų pamokas ir kitą ugdomąją veiklą naudojami metodai, kurie:
- 175.1.** motyvuotų mokinius mokytis, skatintų suvokti mokymosi tikslus;
 - 175.2.** orientuotų į procesą, kurio metu mokiniai ugdytųsi bendrąsias kompetencijas;
 - 175.3.** būtų aktualūs ir priimtini mokiniui ir įtrauktų į mokymosi procesą;
 - 175.4.** skatintų konstruktyvų, kritinį ir kūrybinį mąstymą, atsakomybę už savo mokymąsi bei rezultatus;
 - 175.5.** padėtų suvokti mokymosi kokybę ir išmokytų rasti būdus jai tobulinti;
 - 175.6.** formuotų mokinio pilietinę ir tautinę tapatybę, ugdytų bendrakultūrinę kompetenciją, toleranciją ir parengtų įsilieti į Lietuvos visuomenės gyvenimą;
 - 175.7.** ugdytų gebėjimus dirbti įvairiose mokinių grupėse.
- 176.** Ugdymo sritys, dalykai:
- 176.1. dorinis ugdymas.** Tėvai, (globėjai, rūpintojai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinys nuo 14 iki 16 metų pats pasirenka, pritarus tėvams vieną dorinio ugdymo dalyką – tikyba arba etiką. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikyba parenkama dvejiems metams (gimnazijos I–II klasėms).
 - 176.2. Kalbos:**
 - 176.2.1. Lietuvių kalba ir literatūra.**
 - 176.2.1.1. I kl. mokiniams į lietuvių kalbos pamokas yra integruojamas 35 val. dalyko modulis.
 - 176.2.1.2. I klasių mokiniams lietuvių (gimtoji) kalbos (lietuvių kalba ir literatūros) dalykas rugsėjo mėn. pradedamas dėstyti nuo 20 valandų kryptingo 5-8 klasių dalyko temų kartojimo. Kartojimo programa sudaroma išanalizavus šių mokinių standartizuotų testų rezultatus. Po šio organizuoto kartojimo mokiniai atlieka testą. Pagal testo rezultatus mokiniai nukreipiami į temines

individualias konsultacijas, skirtas iš pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti.

176.2.1.3. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaromos sąlygos pašalinti mokymosi spragas "Pagalbos mokiniui" centro pedagoginėse – akademinėse konsultacijose.

176.2.1.4. Į lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų mokymą yra integruojamos 18-a laisvės kovų istorijos pamokų;

176.2.2. Užsienio kalbos.

176.2.2.1. I – II klasėse I –osios užsienio kalbos programa orientuota į B1mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

176.2.2.2. iki vidurinio ugdymo programos vykdymo pradžios mokinys negali keisti pradėtų mokytis užsienių kalbų;

176.2.2.3. I gimnazijos klasės mokinių užsienio (anglų) kalbos pogrūpiai yra diferencijuojami pagal birželio mėnesį organizuojamų testų rezultatus. Po pusmečio, mokytojui rekomendavus, mokinys gali keisti pogrūpį.

176.2.2.4. mokinio, atvykusio į gimnaziją, kurios mokomoji kalba yra kita negu jis mokėsi anksčiau, mokymosi kalbos pasiekimus įvertina direktoriaus įsakymu sudaryta mokytojų komisija. Jei mokinio pasiekimai neatitinka Bendrosiose programose apibrėžtų reikalavimų bei įvertinus gimnazijos galimybes gali būti sudaromos sąlygos atsilikimui likviduoti.

176.2.2.5. Baigiant pagrindinio ugdymo programą, organizuojamas užsienio kalbų pasiekimų patikrinimo testas (sudarant gimnazijos mokytojų arba naudojant centralizuotai parengtus kalbos mokėjimo lygio nustatymo testus (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą KELTAS).

176.2.2.6. Nuo II gimnazijos klasės mokiniai gali pradėti mokytis III užsienio (rusų, vokiečių, prancūzų, ispanų) kalbos.

176.3. Matematika.

176.3.1. I kl. mokiniams į matematikos pamokas yra integruojamas 35 val. dalyko modulis

176.3.2. I klasių mokiniams matematikos dalykas rugsėjo mėn. pradedamas dėstyti nuo 20 valandų kryptingo 5-8 klasių dalyko temų kartojimo. Kartojimo programa sudaroma išanalizavus šių mokinių standartizuotų testų rezultatus. Po šio organizuoto kartojimo mokiniai atlieka testą. Pagal testo rezultatus mokiniai nukreipiami į temines individualias konsultacijas, skirtas iš pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti.

176.3.3. Ugdant gabius matematikai vaikus naudojamos nacionalinių olimpiadų, konkurso „Kengūra“, „Matmintinis“ užduotys ir kitais šaltiniais.

176.3.4. Dalyko pamokose naudojamos informacinės komunikacinės technologijos, skaitmeninės mokomosios priemonės aiškinimo vizualumui, aiškumui.

176.4. Informacinės technologijos:

176.4.1. I – II klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis (I kl.) ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų, kompiuterinės leidybos pradmenų arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Modulį mokinys renkasi gegužės mėnesį.

176.4.2. 2015-2016 m.m. II klasėje I pusmetį visų klasių mokiniams bus dėstomas programavimo pradmenų modulis, o II pusmetį - tinklalapių kūrimo pradmenų modulis.

176.4.3. Informacinių technologijų pamokose prie vieno kompiuterio dirba vienas mokinys.

176.5. Socialinis ugdymas:

176.5.1. 2015 - 2016 m. m., 2016 – 2017 m.m. II klasėse mokiniams yra dėstoma 35 valandų integruota pilietiškumo ugdymo pagrindų programa. 2015 m. balandžio mėn. Socialių mokslų metodinės grupės siūlymu, 2015 m. birželio 4 d. Mokytojų tarybos pritarimu bei 2015 m. birželio 4 d. Gimnazijos tarybos sutikimu kai kurios pilietiškumo ugdymo pagrindų dalyko temos integruojamos į artimus pagal turinį dalykus: 9 val. - dorinio ugdymo, 6 val. - lietuvių (gimtoji) kalbos, 8 val. – istorijos, 5 val. – geografijos, 4 val. – ekonomikos, 1 val. – biologijos, 2 val. – informacinių technologijų programos.

176.5.2. Mokymąsi per socialinių mokslų pamokas grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas.

176.5.3. Laisvės kovų istorijai mokyti skirti ne mažiau kaip 18 pamokų, integruojant temas į istorijos, lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų pamokas.

176.5.4. Gerinant gimtojo krašto ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes istorijos ir geografijos mokymas gali būti organizuojamas netradicinėse aplinkose.

176.6. Gamtos mokslai:

176.6.1. Organizuojant gamtos mokslų dalykų mokymą:

176.6.2. Mokytojai vadovaujasi nacionalinių ir tarptautinių tyrimų TIMSS ir PISA (angl. Programme for International Student Assessment) mokinių pasiekimų tyrimų rezultatais ir rekomendacijomis;

176.6.3. Mokymąsi per gamtos mokslų pamokas grindžia tiriamojo pobūdžio metodais, dialogais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines komunikacines technologijas, nešiojamąją kompiuterinę gamtos mokslų laboratoriją;

176.6.4. Gerinant mokinių eksperimentinius ir praktinius įgūdžius, tam skiriama ne mažiau kaip 30 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus.

176.7. Meninis ugdymas:

176.7.1. I – II kl. organizuojamas kryptingas dalykų meninis ugdymas.

176.7.2. Mokiniams, besimokantiems pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, vietoj muzikos ir dailės dalykų pamokų yra dėstomos šiuolaikinių menų programos (teatras+muzika; teatras+dailė; teatras+šokis; teatras+teatras).

176.7.3. Pagrindinio ugdymo II pakopos klasių mokiniai, besimokantys pagal šiuolaikinių menų ugdymo programą (teatras+teatras), iki birželio 1 d. pateikia baigiamuosius darbus mokyklos bendruomenei. Atsakingi teatro mokytojai.

176.8. Technologinis ugdymas:

176.8.1. Mokinius, besimokančius pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį, I klasėje pradedama mokyti technologijų dalyko pagal privalomą 17 valandų integruoto technologijų kurso programą, po kurios mokiniai gali rinktis vieną iš penkių technologinių programų. Įvertinus gimnazijos technologijų dalyko įrengimų ir priemonių bazę 2015 – 2016 m.m. 2016 – 2017 m.m. mokiniai mokomi tekstilės ir konstrukcinių medžiagų pasirenkamųjų programų. Pasibaigus mokslo metams mokiniai gali keisti pasirinktas technologijų programas.

176.8.2. II klasių mokiniai tęsia pasirinktas pasirinkamas programas

176.9. Kūno kultūra:

176.9.1. I – II klasių kūno kultūros pamokose sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės. Dirba 2 mokytojai.

176.9.2. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgiant į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Atsakinga visuomenės sveikatos priežiūros specialistė ir kūno kultūros mokytojai.

176.9.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose kartu su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojų rekomendacijas. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai vertinami įskaita. Tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje. Atsakinga visuomenės sveikatos priežiūros specialistė ir kūno kultūros mokytojai.

176.9.4. Dėl ligos nuo kūno kultūros atleisti mokiniai pamokų metu stebi jas atlieka teorines bei praktines mokytojo jam paskirtas veiklas: stalo žaidimus, šachmatus, stendų bei sportinio inventoriaus tvarkymą.

176.9.5. Kūno kultūrai skiriamos 2 valandas per savaitę. Gimnazija sudaro sąlygas mokiniams pasirinkti jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas per neformaliojo ugdymo veiklą. Kūno kultūros mokytojai kartu su klasės vadovu tvarko mokinių, lankančių šias ar neformalaus švietimo įstaigose pratybas, apskaitą (19 priedas).

176.9.6. Organizuojant kūno kultūros pamokas patalpose atsižvelgiama į Higienos normas reikalavimus.

176.10. Žmogaus sauga

176.10.1. Pagrindinio ugdymo programos antroje dalyje žmogaus saugai skiriama 0,5 savaitinės pamokos per mokslo metus I-ose klasėse.

177. Dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per dvejus metus grupine mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu ir pamokų skaičius per savaitę pagrindinio ugdymo programai pateiktas ugdymo planų lentelėse (žr. *Pagrindinio ugdymo programos II dalies (I-II kl.) vykdymo lentelės*)

178. Mokinys pagal poreikius gali pasirinkti pageidaujamus mokytis pasirinkamuosius dalykus, dalykų modulius. Mokyklos nuožiūra skiriama mokymosi pagalba, organizuojant trumpalaikes ir ilgalaikes konsultacijas. Maksimalus pamokų skaičius mokiniui negali būti didesnis nei nurodytas Higienos normoje.

179. Mokinio pasirinktiems dalykams, dalykų moduliams mokytis, konsultacijoms, skirtoms mokymosi pagalbai teikti naudojamos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymo pasiekimams gerinti (žr. *Pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu skiriamas pamokų skaičius per dvejus metus 2015-2016 m.m. 2016-2017 m.m. lentelę*).

●Vidurinio ugdymo programos vykdymas

180. Vidurinis ugdymas III – IV klasėse organizuojamas pagal Vidurinio ugdymo programos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-1387 (Žin., 2006, Nr. 76-2930), Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašą ir atsižvelgiant į Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14–19 metų mokiniams modelio aprašą.
181. Ugdymo turinys, remiantis bendrosiomis dalykų programomis ir numatomais mokinių pasiekimais, pirmaisiais vidurinio ugdymo programos vykdymo metais planuojamas 35 savaitėms (2016-2017 m.m. – 36 savaitėms), antraisiais - 33 savaitėms.
182. III klasių mokinių socialinė – pilietinė veikla orientuota į platesnio visuomeninio konteksto suvokimą, visuomeninės atsakomybės, aktyvumo motyvacijos skatinimą, susipažįstant su darbo rinkos poreikiais, identifikuojant savo galimybes bei poreikius, prisiimant atsakomybę už savo pasirinkimus.
183. III klasių mokiniams socialinė – pilietinė veikla skiriamos ne mažiau kaip 5 valandos per mokslo metus. IV gimnazijos klasės mokiniams jos nėra skiriamos. Šią veiklą abiturientai renkasi savanoriškai.
184. Vidurinio ugdymo programoje žmogaus sauga integruojama į dorinio ugdymo, kūno kultūros, informacinių technologijų, chemijos, istorijos ugdymą. Kiekvienai klasei per dvejus metus skiriama 12 valandų integruota žmogaus saugos programa, patvirtinta 2015 m. birželio 15 d. (9 priedas).
185. Mokinys kartu su mokykla pasirengia individualų ugdymo planą, vadovaudamasis Vidurinio ugdymo programų aprašu. Mokykla sudaro sąlygas mokiniui pagal susidarytą individualų ugdymo planą pagilinti pasirinktų sričių, dalykų kompetencijas, pasirengti laikyti brandos egzaminus ir pasiruošti tęsti mokymąsi.
186. Atsižvelgdama į mokinių gebėjimus, poreikius, gimnazija skyrė intergruotus dalykų (lietuvių kalbos ir literatūros, matematikos, istorijos, biologijos, chemijos, fizikos) modulius į šių dalykų išplėstinių kursų programas ir užsienio (anglų) kalbos (B1, B2) programas. Tuo tikslu šių dalykų pamokų skaičius per savaitę yra didesnis negu numatyta 2015 – 2016 m.m. 2016-2017 m.m. Bendrųjų ugdymo planų 137 punktuose, nepažeidžiant higienos normų.
187. Mokykla nustato pasirinktų individualaus ugdymo plano dalykų, dalyko programos kurso keitimo tvarką. Mokinys norintys keisti dalyko programą ar programos kursą, gali tai padaryti I pusmečio arba mokslo metų pabaigoje pagal 2015 m. birželio 15 d. direktoriaus įsakymu patvirtintą „Mokinių, besimokančių pagal vidurinio ugdymo programą, dalyko programos ar dalyko kurso keitimo tvarką“ (20 priedas).
188. Mokiniams sudaromos sąlygos siekti asmeninės ir pilietinės brandos ir ugdytis gyvenime būtinas bendrąsias kompetencijas ir gebėjimus naudojant pamokas, skirtas mokinių ugdymo poreikiams tenkinti:
- 188.1. savanoriškai užsiimant socialine ar kita visuomenei naudinga veikla;

- 188.2.** susipažįstant su profesinės veiklos įvairove ir rinkimosi galimybėmis, planuojant savo tolesnį mokymąsi ir darbinę veiklą (t. y. karjerą). Mokiniam organizuojami įvairūs susitikimai su aukštųjų, aukštesniųjų mokyklų atstovais, edukacinės programos pačiose auštosiose mokyklose. Siūlomas pasirenkamasis ugdymo karjeros dalykas "Karjeros planavimas ir valdymas";
- 188.3.** rengiant ir įgyvendinant projektus (brandos darbus);
- 188.4.** per mokymosi dienas, skirtas pažintinei kultūrinei veiklai, atlikti savanorišką veiklą, veiklą, susijusią su ugdymu karjerai.
- 189.** Pagal vidurinio ugdymo programą siekiant diferencijuoti ugdymą sudaromos mobiliosios grupės:
- 189.1.** mokytis to paties dalyko programos kurso (iš panašių mokymosi pasiekimais mokinių);
- 189.2.** mokytis pagal tą pačią programą iš paralelių klasių;
- 189.3.** iš mokinių, pasirinkusių tą patį dalyką (kai programos nediferencijuojamos kursais), pasirenkamąjį dalyką arba modulį.

● *Ugdymo sričių dalykų mokymo organizavimas*

190. Ugdymo sritys, dalykai:

190.1. Dorinis ugdymas. Mokinys mokosi vieną dalyką – tikyba arba etiką.

190.2. Lietuvių kalba ir literatūra.

190.2.1. lietuvių kalba ir literatūra dėstoma tik išplėstiniu kursu (pagal mokinių individualius ugdymosi planus).

190.2.2. lietuvių kalbos ir literatūros išplėstiniu kursu mokoma ne didesnei nei 25-ių mokinių grupei.

190.2.3. IV klasėje į lietuvių kalbos ir literatūros išplėstinio kurso programą yra integruojamas papildomas dalyko modulis pagal grupės mokinių polinkius ir interesus: kalbos vartojimo praktikos, viešojo kalbėjimo, šiuolaikinės literatūros, kūrybinio rašymo ir kt. Moduliai sudaro galimybę individualizuoti ugdymo turinį pagal mokinių poreikius, mokyklos specifiką.

190.2.4. Išplėstinį kursą gimnazijos III–IV klasėse rekomenduojama rinkti mokiniams, kurių lietuvių kalbos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo įvertinimai yra ne žemesni kaip šeši balai. Jei mokinys, turėdamas žemesnį įvertinimą, renkasi lietuvių kalbos ir literatūros išplėstinį kursą, jam yra sudarytos sąlygos mokymosi pasiekimams, įgytiems iki vidurinio ugdymo programos, pagerinti. Skiriamas papildomas lietuvių kalbos vartojimo modulis.

190.3. .Užsienio kalbos.

190.3.1. vidurinio ugdymo programos mokinys pasirinkęs tik vieną užsienio kalbą, tęsia pradėtą mokytis pirmąją užsienio (anglų) kalbą.

190.3.2. II klasėje užsienio kalbos pasiekimai patikrinami centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis. Mokymosi grupės sudaromos vadovaujantis šio testo rezultatais:

- B1 lygį pasiekusieji mokiniai mokosi B2 lygio programos grupėje;
- A2 lygį pasiekusieji mokiniai mokosi B1 lygio programos grupėje;
- Užsienio kalbos (2-osios) A1 lygį pasiekusieji mokiniai mokosi A2 lygio programos grupėje.

- 190.3.3.** III–IV klasėse mokinys gali pradėti mokytis naujos kalbos kaip trečiosios arba mokytis tris kalbas, t. y. tęsti pirmosios ir antrosios kalbų mokymąsi ir pasirinkti mokytis trečiąją (naują) kalbą.
- 190.3.4.** Trečiosios užsienio kalbos bendroji programa III–IV klasėse pateikiama kursu, orientuotu į A1 arba A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.
- 190.3.5.** Užsienio kalbų modulių programos papildo B2, B1 arba A2 kurso programas. Pasirenkamieji moduliai yra integruojami į dalyko programą ir jie sudaro galimybes diferencijuoti ugdymo turinį atsižvelgus į mokinių poreikius.
- 190.4. Matematika.** Organizuojant matematikos mokymą:
- 190.4.1.** naudojamos informacinės komunikacinės technologijos, skaitmeninės mokomosios programos (SMP matematikos, egzaminatorius.lt). Naudojama ir atvirojo kodo dinaminės matematikos programa „GeoGebra”, apimančia geometriją, algebrą, statistiką
- 190.4.2.** mokiniams renkantis matematikos mokymosi kursą III, IV gimnazijos klasėse atsižvelgiama į matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rezultatus. Išplėstinį kursą pasirinkusiems mokiniams, kurių pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo vertinimai yra žemesni kaip šeši balai, skiriamas privalomas modulis mokymosi spragoms įveikti.
- 190.5. Informacinės technologijos.** Informacinių technologijų kursas yra pasirenkamasis.
- 190.6. Socialiniai mokslai.** Iš pasirenkamųjų dalykų mokinys gali rinktis: ekonomiką ir verslumą, teisės pagrindus, psichologiją, Lietuva ir Europa (geopolitikos mokslas) ir kitus.
- 190.7. Gamtamokslinis ugdymas.** Mokiniam siūloma rinktis integruojamąsias gamtos mokslų dalykų modulių programas.
- 190.8. Meninis, technologinis ugdymas.**
- 190.8.1.** III klasės mokiniai pasirenko šias menų ir technologijų siūlomas dalykų bendruoju kursu programas: dailė, muzika, teatras, choreografija, medžio apdirbimo programa bei tekstilės ir aprangos programa. Grupėje ne mažiau kaip 10 mokiniai.
- 190.8.2.** III klasės mokiniai norintys mokytis menų programas išplėstiniu kursu iki rugsėjo 1 dienos individualiai informuoja direktoriaus pavaduotojai ugdymui. Įvertinus gimnazijos (neformalaus švietimo paskirstytas valandas) ir mokinio individualaus plano galimybes, prašymą direktoriaus įsakymu tvirtinančiu individualius ugdymosi planus gali patenkinti.
- 190.8.3.** Išplėstinis menų kursas yra dėstomas integruojant formalųjį ir neformalųjį ugdymą (2 sav. val. formalaus ugdymo + 1 sav. val. neformalaus švietimo).
- 190.9. Kūno kultūra.**
- 190.9.1.** III - IV klasės mokinys renkasi bendrąją kūno kultūrą ar norimą sporto šaką: kultūrizmas, tinklinis, krepšinis, stalo tenisas. Visi III - IV kasės mokiniai pasirenko bendrąją kūno kultūros programą.
- 190.9.2.** specialiosiose medicininės fizinio pajėgumo grupėse kūno kultūros ugdymas organizuojamas taip, kaip aprašytas bendrųjų ugdymo planų 122.9.3, 122.9.4, 122.9.5 punktuose. Mokiniai dalyvauja pamokose kartu su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojų rekomendacijas.

190.9.3. Nuo kūno kultūros pamokų atleisti mokiniai kito dalyko vietoje šio pasirinkti negali. Jų užimtumą organizuoja kūno kultūros mokytojai.

- 191.** Dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per dvejus metus grupine mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu ir pamokų skaičius per savaitę vidurinio ugdymo programai pateiktas ugdymo planų lentelėse (*žr. Vidurinio ugdymo programai įgyvendinti grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu skiriamas pamokų skaičius per dvejus metus 2015-2016 m.m. 2016-2017 m.m. lentelę*)
- 192.** Mokyklos nuožiūra skiriama mokymosi pagalba, organizuojant trumpalaikes ir ilgalaikes konsultacijas. Maksimalus pamokų skaičius mokiniui negali būti didesnis nei nurodytas Higienos normoje.

UGDYMO PLANŲ LENTELĖS

• *Pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu skiriamas pamokų skaičius per dvejus metus 2015-2016 m.m. 2016-2017 m.m.*

Klasė Ugdymo sritys/ Dalykai	I klasė	II klasė
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	70 (1;1)	
Lietuvių kalba (gimtoji)	315 (5;5)	
Užsienio kalba (1-oji)	210 (3;4)	
Užsienio kalba (2-oji)	140 (2;2)	
Matematika	245 (4;4)	
Informacinės technologijos	70 (1;1)	
Biologija	105 (1;2)	
Chemija	140 (2;2)	
Fizika	140 (2;2)	
Istorija	140 (2;2)	
Pilietiškumo pagrindai	70 (0;1)	
Geografija	105 (1;2)	
Ekonomika ir verslumas	35 (1;0)	
Dailė / Muzika / Šokis / Teatras	70 (1;1)	
Teatras	70 (1;1)	
Technologijos	88 (1,5;1)	
Kūno kultūra	140 (2;2)	
Žmogaus sauga	17 (0,5;0)	
Minimalus pamokų skaičius mokiniui per savaitę	(31; 33)	
Pamokų skaičius per savaitę skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti	(7; 7)	
Neformalusis vaikų švietimas (valandų skaičius per savaitę)	(3; 2)	

• Vidurinio ugdymo programai įgyvendinti grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu skiriamas pamokų skaičius per dvejus metus 2015-2016 m.m. 2016-2017 m.m.

Dalykai	Minimalus pamokų skaičius privalomam turiniui per savaitę	Mokinio galimi individualaus ugdymo plano dalykai ir jiems skiriamos pamokos per savaitę per dvejus metus			
		III klasė		IV klasė	
		B kursas	A kursas	B kursas	A kursas
Dorinis ugdymas	2				
Tikyba		2	-	-	-
Etika		2	-	-	-
Lietuvių kalba ir literatūra	8	-	5	-	6
Užsienio kalba	6				
Užsienio (anglų) kalba (I – oji)			4		4
Užsienio (vokiečių, rusų, prancūzų) kalba (II – oji)			3		3
Socialinis ugdymas	4				
Istorija		2	4	2	4
Geografija		2	3	2	3
Matematika	6	3	5	3	6
Informacinės technologijos		2	2	-	2
Gamt mokslis ugdymas	4				
Biologija		2	3	2	4
Fizika		2	4	2	4
Chemija		2	3	2	4
Menai, technologijos	4				
Dailė		2	3	2	3
Muzika		2	3	2	3
Teatras		2	3	2	3
Šokis		2	3	2	3
Fotografija		2	-	2	-
Filmų kūrimas		2	-	2	-
Technologijos: taikomasis dizainas		2	-	2	-
Technologijos: medžio apdirbimas		2	-	2	-
Kūno kultūra	4				
Bendroji kūno kultūra		2	3	2	3
Aerobika, kultūrizmas, tinklinis		2	3	2	3
Pasirenkamieji dalykai					
Karjeros projektavimas ir valdymas			1		1
Braižyba			1		1
Ekonomika ir verslumas			2		2
Lotynų kalba			1		1
Bendravimo psichologija			1		1
Lietuva ir Europa			1		1
Programavimas C++ kalba			1		1
III-ji užsienio kalba (rusų, vokiečių, prancūzų, ispanų)			3		3
Žmogaus ir sveikata (anglų kalba)			1		1
Minimalus mokinio privalomų pamokų skaičius per savaitę		28 pamokos per savaitę			
Neformalus švietimas	6	3 x 7 = 21 (2015-2016 m.m.) 3 x 6 = 18 (2015-2016 m.m.)		3 x 6 = 18 (2015-2016 m.m.) 3 x 7 = 21 (2016-2017 m.m.)	
Mobilios grupės	24	12		12	

PRIEDAI

